

Motion till riksdagen 2024/25:1670

av **Adrian Magnusson m.fl. (S)**

Stopp för vinstdrivande bolag inom velfärden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en välfärd utan vinstintressen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De senaste åren har det blivit tydligt att vi som medborgare förlorat den demokratiska kontrollen över vår gemensamt finansierade välfärd. Oseriösa och vinstdrivande koncerner har genom offensiv expansion och selektiv marknadsföring genomfört en regressiv omfördelning inom skola, sjukvården och äldreomsorgen med ökade klyftor som följd. Vinstintresset ställs framför barns rätt till kunskap och allas rätt till vård efter behov. Marknadsexperimentet har misslyckats; det är dags att förbjuda vinstdrivande bolag inom välfärden.

De ekonomiska och geografiska klyftorna både inom och mellan Sveriges kommuner och regioner är i dag oacceptabelt stora. En majoritet av kommunerna och regionerna har en akut ekonomisk situation som i förlängningen medför att vi inte får den välfärd vi har rätt till enligt lag. Samtidigt går skattemedel avsedda för välfärdsverksamhet till vinster som finansierar ytterligare expansion och utdelningar till privata välfärds-koncerners ägare. Ägare som ofta är några av Sveriges mest förmögna eller utländska riskkapitalbolag. Välfärdskoncernerna anser sig ofta inte ha råd att rekrytera behörig personal men erbjuder provocerande höga löner till sina direktörer.

Den marknadsbaserade välfärden har vuxit på bekostnad av de demokratiskt valda församlingarnas förmåga att organisera en kompensatorisk välfärd. I stället är det nu aktiebolag som avgör var nya vårdcentraler och skolor behövs, aktiebolag som drivs med kraven att ge sina ägare så hög ekonomisk avkastning som möjligt. Inget land i Europa kan egentligen jämföras med det system som byggts upp i Sverige sedan 1990-talet och resultaten avskräcker politiker av alla färger i andra länder.

I flera nordiska länder finns det sedan länge lagstiftning som ser till att skattemedel inte hamnar i vinstsyftande bolag. Utanför Norden finns ytterligare exempel på samma sak, bland annat i Tyskland och Nederländerna.

Adrian Magnusson (S)

Sofia Skönnbrink (S)

Jonathan Svensson (S)

Azra Muranovic (S)

Niklas Sigvardsson (S)

Kristoffer Lindberg (S)

Ida Karkiainen (S)

Linnéa Wickman (S)